

Motie ex artikel 31 van het Reglement van orde

Onderwerp: “If you can’t beat them, eat them”

M

321

Vergadering van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân, d.d. 10 februari 2026

Agendapunt: nota Flora en Fauna

Motie

Onderwerp: **vangen en eten uitheemse rivierkreeften**

Het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân in vergadering bijeen op dinsdag 10 februari 2026

Overwegende dat:

- de populatie uitheemse rivierkreeften, ook in Fryslân, in hoog tempo toeneemt;
- deze rivierkreeften door graafactiviteiten oevers ondermijnen, waterplanten wegvreten en daarmee leiden tot:
 - o verslechtering van de ecologische waterkwaliteit,
 - o toename van slib en troebel water,
 - o achteruitgang van biodiversiteit en leefgebied van inheemse soorten;
- verslechtering van de waterkwaliteit kan leiden tot hogere beheerkosten op de langere termijn en het behalen van KRW-doelen onder druk zet;
- het Rijk wettelijk verantwoordelijk is voor beheer en bestrijding van de uitheemse rivierkreeft, en het waterschap hierin formeel geen wettelijke taak heeft;
- effectieve bestrijding vraagt om een combinatie van: ecologisch systeemherstel (zoals natuurvriendelijke oevers) en actief wegvangen;
- Wetterskip Fryslân voor de keuze staat tussen afwachten op rijksfinanciering terwijl schade en verspreiding toenemen, of zelf – ook op eigen kosten – maatregelen nemen om verdere ecologische achteruitgang te beperken;
- Wetterskip Fryslân een ontheffing heeft om uitheemse rivierkreeften te monitoren en weg te vangen, en hiermee waardevolle praktijkervaring heeft opgedaan;
- Besloten heeft tot een vervolg en uitbreiding van deze pilot in 2026. En naast de gebieden in de huidige pilot dit jaar ook de prioritaire KRW-wateren te monitoren op aanwezigheid van de kreeft.

Constaterende dat:

- het Dagelijks Bestuur in 2026 een beheersplan Rivierkreeften stuurt naar het Algemeen Bestuur,
- waarbij ingegaan wordt op de effecten van de uitheemse rivierkreeft op ecologie en waterkwaliteit;
- de resultaten van de lopende pilot in relatie tot keuzes voor toekomstig beheer en bestrijding en het juridische en financiële traject met het Rijk
- De Friese beroepsvissers kansen zien om uitheemse rivierkreeften gericht weg te vangen en te benutten voor menselijke consumptie;
- Friese commerciële, culinaire en horecapartijen interesse tonen om uitheemse rivierkreeft als lokaal en duurzaam product op het menu te zetten;
- het benutten van uitheemse rivierkreeften voor consumptie kan bijdragen aan:
 - vermindering van ecologische schade,
 - economische kansen voor beroepsvissers,
 - ontwikkeling van een regionale voedselketen;

Verzoekt het dagelijks bestuur:

met het oog op het aanstaande Beheersplan rivierkreeften in samenwerking met betrokken partijen zoals Provincie, beroepsvissers, natuurorganisaties en relevante markt- en horecapartijen,

te onderzoeken of een samenwerking kan worden opgezet met beroepsvissers (en eventueel sportvissers) gericht op het gecontroleerd en doelgericht wegvangen van uitheemse rivierkreeften, met als doel het beperken van de schade aan schoon en gezond water;

en daarbij tevens samen met de betrokken vissers en markt- en horecapartijen te verkennen of er mogelijkheden zijn om de gevangen uitheemse rivierkreeften te vermarkten, als duurzaam alternatief voor afvoer en destructie.

en de uitkomsten hiervan te betrekken bij de verdere besluitvorming over het beheer van uitheemse rivierkreeften;

En gaat over tot de orde van de dag

Toelichting:

De snelle toename van uitheemse rivierkreeften vormt een ernstige bedreiging voor de Friese wateren. Wetterskip Fryslân neemt hierin nadrukkelijk het voortouw en zet zich met grote inzet en een breed pakket aan maatregelen actief in om dit groeiende probleem doelgericht en structureel aan te pakken.

De Friese beroepsvissers, verenigd in de Friese Bond van Binnenvissers, vangen naast paling en snoek(baars) momenteel steeds vaker uitheemse rivierkreeften als bijvangst. Deze worden nu echter nog teruggezet in het water.

In samenwerking met de groothandel zien de beroepsvissers concrete kansen voor het ontwikkelen van een afzetmarkt voor deze uitheemse rivierkreeft.

De mogelijkheid om te komen tot zowel een effectief beheersmodel voor deze exoot als een duurzaam verdienmodel voor de beroepsvisserij vraagt om een gecoördineerde aanpak, waarin ecologische en economische belangen samen kunnen komen tot een win-winsituatie.

Ingediend door:

Gerben Hoogterp, fractie Water Natuurlijk / Geborgd Natuur

Klaas Jan Jensma, fractie Boer Burger Beweging